

Overhoven

18e jaargang - nr. 9 - november 1992

*In gesprek
met...*

**PAUL
KALKHOVEN**

uitzoeken. Binnen de tijdlimiet van een grote vakantie wilde ik de techniek onder de knie hebben. In september ging de fanfare namelijk op concours in Gulpen en er was niemand die de tenor-saxofoon bespeelde.

In diezelfde middelbare schoolperiode, derde en vierde klas, hebben we met enkele klasgenoten een orkest opgericht. We, dat waren: de al eerder genoemde Theo Hanssen, slagwerk, Ed Pustjens, zanger en organist, Martin Devies, afkomstig uit de P. Chevalierstraat Overhoven als basgitarist, nog enkele vrienden en ikzelf als saxofonist. Na de middelbare schoolperiode zijn we met dit orkest doorgedaan.

Je ging na het college naar het conservatorium?

Niet meteen. Ik had gymnasium B gedaan en ging een jaar naar de Technische Hogeschool in Eindhoven. Daar werd het voor mij duidelijk dat ik liever in de muziek verder wilde. Na een gesprek met mijn pa begon ik m'n volgende studiejaar op het conservatorium. Ik studeerde schoolmuziek en daarnaast accordeon. Voor de accordeon opleiding stond ik weer tegenover mijn vroegere leermeester Willy Bonné. Schoolmuziek was mijn hoofdopleiding.

Je hobby werd je werk?

Ja, na mijn eindexamen had ik vrij snel een volledige baan op een middelbare school.

Tijdens het tweede jaar van mijn conservatoriumopleiding gaf ik al enkele uurtjes per week les aan de muziekschool in Geleen, algemeen vormende lessen. Daarnaast was ik vakleerkracht op enkele lagere scholen in Geleen. De directeur van de muziekschool maakte mij er op attent dat er op het College te Sittard plaats was voor een muziekleraar voor ... 3 uur.

Ik kreeg die baan, anderhalf jaar voordat ik met mijn studie klaar was. Eenmaal klaar met mijn opleiding kreeg ik twee halve banen. Aan het Grotius College in Heerlen gaf ik twee dagen les en in Sittard drie dagen. Samen een volledige baan. Na twee jaar op en neer reizen tussen die twee plaatsen, kwam op het college in Sittard een volledige baan vrij. Die kreeg ik toen en tot op dit moment ben ik nog steeds muziekdocent aan het College te Sittard.

"Klokfeesten in Overhoven - grote happening."

"Klokmis in de feesttent - fanfare Sint Barbara."

Al sinds vele jaren is de Sint Barbara fanfare van Sanderbout onlosmakelijk verbonden met de "klokmis." Een van de "verbindende" personen tussen Overhoven en Sanderbout is Paul Kalkhoven. Hij is onderdirecteur van de fanfare uit de zuidelijkste wijk van Sittard.

Met Paul hadden we in zijn gezellige woning aan de Wolfrathstraat een gesprek.

Paul, jouw leven is eigenlijk een en al muziek?

Vanaf een bepaald moment wel ja, maar dat is niet geprogrammeerd. Het is vanzelf zo gelopen. Als jongetje van negen jaar ging ik accordeon spelen, voornamelijk door het feit dat mijn moeder dit instrument ook bespeelde. Ik kwam terecht op de muziekschool in Geleen. Daar gaf een heel jonge accordeonleraar les: Willy Bonné.

Deze richtte een accordeonorkest op en vanaf mijn tiende jaar speel ik daarin al mee.

In een van de middenklassen van het college, leerde ik Theo Hanssen, (de huidige rector van het College-Sittard en voorzitter van de klokstichting) kennen; we raakten bevriend.

Theo was slagwerker en hij heeft mij zo "gek" gekregen om lid van fanfare Sint Barbara te worden. Ik was toen vijftien of zestien jaar en ging saxofoon spelen. Een oudere saxofonist leerde mij wat grepen en verder moest ik het zelf maar

martien I. geers sittard b.v.
terreindienstwerk
specialistisch nijswerk

martien I. geers
grond- en kabelwerken b.v.

6136 EG sittard, overhoven 68

Tel.046-519331

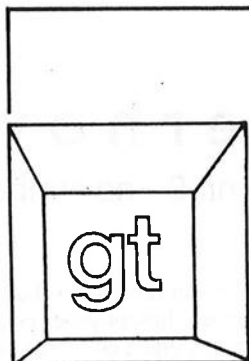
Yorkshire Terriër Kennel van
Sint Rosahof

Mariet Renssen

Rosastraat 8
6136 XG Sittard
Telefoon 046-514658

Gediplomeerd trimster
Behandeling volgens afspraak

G. J.
Timmermans
herenmode

Paardestraat 17
6131 HA Sittard
Tel.: 046-526973

Boerderij FIJEN

Elke week
speciaal
aanbiedingen

Groente

Voor uw
- Aardappelen
- Groente en fruit
- Eieren

Fruit

Vouerweg 39 - Sittard.

Tel. 046 - 512651

UW OPTICIEN

LEON DE WEVER

STEENWEG 72
SITTARD

Coumans Assurantiën

Alle:

- verzekeringen
- financieringen
- hypotheek
- sparen/beleggen
- pensioenen

Voor particulieren en bedrijven

Telefoon 046 - 52 50 11

Thorbeckestraat 2 ● 6136 SS Sittard

ROUSSEAU

Een begrip in
KERSENBONBONS met steel
PINDAROTSJES met echte chocolade
PRALINÉ TRUFFELS
****

Chocoladeverwerkende industrie ROUSSEAU
Abraham Kuipersstraat 2 - 6136 DL SITTARD - Telefoon 046 519282

Wat komt zoal aan bod in een muzieklus op de Middelbare school?

Oei, dat is misschien te veel om op te noemen. Ik zal er een greep uit doen.

- De principes van de muzieknotatie.
- Het omgaan met allerhande soorten muziek. Vanaf de Middeleeuwse tot de hedendaagse muziek.
- De betekenis van muziek in bepaalde perioden.
- Het luisteren naar instrumenten.
- Interesse kweken voor alle facetten van de muziek.

Voor de leerlingen die muziek kiezen als eindexamenvak komt er heel wat méér bij kijken. Muziek is zo veelomvattend.

Als muziekdocent kom je gemiddeld in zo'n vijftien tot twintig klassen per week om les te geven.

Je hebt dan ongeveer vierhonderd leerlingen. De gezichten ken je wel maar alle namen bij het juiste gezicht is wel eens wat problematisch.

Ben je lid van muziekverenigingen voor je ontspanning?

Ja, van vier verschillende:

- Het accordeonorkest van Willy Bonné neemt al vanaf m'n tiende jaar een plaats in mijn leven in.
- Bij fanfare Sint Barbara uit Sanderbout speel ik al meer dan 25 jaar mee (als saxofonist). Daar ben ik onderdirigent en ik leid enkele leerlingen op.
- Bij de Maasland Big Band hou ik voornamelijk mijn eigen saxofoonspel op peil.
- Als vierde vereniging staat het Ensemble Cantabilé. Dit is een zangersensemble, bestaande uit acht dames en acht heren. Allemaal geschoolde stemmen. Het is de bedoeling dat ik de leiding van deze zanggroep begin volgend jaar op me ga nemen. We zingen zowel kerkelijk als wereldlijk repertoire.

Bespelen je dochters ook een instrument?

Onze oudste dochter Elise, onze "brugpieper" van het College, bespeelt de harp. Er stonden altijd veel instrumenten in ons huis toen de kinderen klein waren, maar haar keuze viel op de harp en ze is bij dat instrument gebleven.

Onze jongste dochter Anita, leerling van groep 7, koos een heel ander muziekinstrument. Zij houdt van wat meer volume en wilde blazen. Ze speelt hoorn. Dit is geen gemakkelijk instrument maar ze doet het graag. Ze krijgt les op de muziek-school via de vereniging. Ze volgt de Ha-fa; Harmonie Fanfare opleiding. De gemeente subsidieert deze opleiding voor jonge muzikanten uit Sittard.

Muziek als hobby en muziek als werk is te vergelijken met een steen die in het water gegooid wordt. Hij veroorzaakt steeds grotere kringen. Zo word je in de muziekwereld ook bij steeds meer dingen betrokken. Je ontkomt er niet aan en je doet het nog graag ook. Daarom, last but not least, hulde aan mijn vrouw Thea, die zeer veel begrip heeft voor mijn werk en het ook mee mogelijk maakt, dat ik mijn hobby's op deze manier kan blijven beoefenen.

LIMERICK

*Het leven wordt gecompliceerd
En onze kinderen hebben snel geleerd
Maar of nu de Sint komt of de Kerstman
Daar snappen ze werkelijk geen biet van
Want dát wordt toch door de commercie gearrangeerd*

O.V.R. Hoven

**JACQUES
SCHREURS:**

HET NOVICIAAT - PRIESTER EN LERAAR (3)

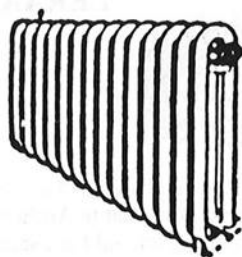
In september 1912 stapte postulant Jacq. Schreurs, gepakt en gezakt, binnen in het noviciaat te Arnhem. Pater Feyen, de toenmalige novicenmeester, zal hem samen met nog anderen van nu af aan een intensieve vorming geven, afgesloten van de buitenwereld. Wat vooral opvalt in de persoon van frater Schreurs, is de geleidelijke groei naar harmonie tussen zijn dichterschap en zijn religieus ideaal. Hij wordt zich intussen meer en meer van zijn poëtische aanleg bewust. In datzelfde Arnhem legde Schreurs op 4 oktober 1913 zijn eerste geloften af. Daar deed hij ook zijn filosofische en theologische studies. Het dichterschap legt vanzelfsprekend beslag op de hele persoon en tekent of vertekent die mens altijd in hoge mate. Maar ook het kloosterideaal wil beslag leggen op de hele mens en hen totaal richten op het religieuze en zodoende voorbijgaan aan al het overtollige. Schreurs ziet in, dat zijn dichterschap niet tot dat overtollige hoeft te behoren. Hij vindt er een harmonische oplossing voor; zijn dichterschap zal voortaan uitgesproken religieus zijn. Het einde van zijn scholasticaat was voor Jacq. Schreurs de priesterwijding die te Utrecht plaats vond op 23 maart 1919 door Mgr. van de Wetering. Hij begon zijn leven te Tilburg als priester, als professor en als surveillant aan de Apostolische School in september 1919. Het zal maar een korte maar intens doorleefde periode zijn met het idealisme dat hem eigen is en zijn dynamiek, gaat hij dadelijk aan het werk; lessen geven, surveilleren, voetballen, 's zondags parochiële diensten mee verzorgen, feesten organiseren en het verrichten van kantoorwerk. Hier in Tilburg ontmoette Schreurs de schilder-beeldhouwer Albert Verschuren, van wie hij tot aan diens dood een vriend zal blijven en die hij in latere jaren naar Limburg haalde. Niet alleen om zijn vakanties door te brengen, maar om Schreurs tevens te steunen op cultureel gebied; om te schilderen en te beeldhouwen. Het Gerardus-altaar in de H. Hartkerk te Overhoven - dat geschonken werd door de Werkliedenbond uit deze parochie - is daar onder andere een blijvende getuige van. Ook sloot Schreurs in Tilburg vriendschap met architect van Dongen en met de directeur van de tekenacademie Jan van Delft. Samen richtten zij het tijdschrift "Roeping" op. In 1920 stuurt hij enkele gedichtjes naar Felix Rutten en Marie Koenen. Felix Rutten gaat hem opzoeken en Marie Koenen zal de uitgave van de twee eerste bundels van Schreurs op zich nemen. pater Schreurs en zijn zus Tine zijn van dan vaker te gast op de "Sniijdersberg" in Geulle, waar Marie Koenen en Felix Rutten woonden.

In 1922 verschijnt dan zijn eerste bundel "Voorjaar", die hij opdraagt aan zijn ouders.

HOEWEL HIJ WEET....

*Het paard in zijn hoefstal,
de hond in zijn waakhok,
de mens op zijn sterfbed,
hoe vertederen zij hem -
hoewel hij weet
dat een paard niet kan zonder ijzers,
de wereld niet zonder waakhond,
de mens niet zonder sterven.*

CENTRALE VERWARMINGEN - GASINSTALLATIES

Fa. H. HAAS

NUSTERWEG 17
6136 XA SITTARD

OOS KAAR

grote en kleinere zalen zeer geschikt voor:
vergaderingen, bijeenkomsten, feesten, koffietafels, bruiloften enz.
Tevens is er een gezellig café.

De accommodatie is geopend:
di, wo, do, za van 19.00 uur tot 02.00 uur
Vrijdag van 16.30 uur tot 02.00 uur
Zondag van 19.00 uur tot 01.00 uur
Maandag gesloten

Telefoon 046 - 52 64 10

Voor informatie en reserveringen: telefoon 046 - 52 13 78

INTERPOLIS PRIVÉPAKKET®

Drie uitstekende verzekeringen in één pakket:

Aansprakelijkheidsverzekering
Inboedel/woonhuisverzekering
Autoverzekering

Interpolis heeft voor u de drie meest voorkomende verzekeringsvormen voor particulieren gecombineerd in één pakket. Zodat u uw verzekeringen onder kunt brengen op één vertrouwd adres en tegelijkertijd kunt profiteren van de voordelen die het Interpolis Privépakket u biedt.

U geniet namelijk van lage premies en een verbeterde dekking en pakt bovendien **10% EXTRA KORTING** op uw autoverzekering.

Uw Rabobank vertelt u graag alles over het Interpolis Privépakket en rekent samen met u uw voordeel uit.

Kantoren:

Tempelplein 15	Sittard	tel. 59 27 27
Broeksittarderweg 154	Sittard	tel. 59 27 70
Vestraat 30	Sittard	tel. 59 27 80
Tunnelstraat 95	Sittard	tel. 59 27 85
Raadhuisstraat 3 Limbricht		tel. 59 27 65

Rabobank

Pastores:
W. Vergouwen
J. Sneekes
Geldersestraat 39
Sittard (046 - 512163)
giro: 1 03 53 14 t.n.v.
Parochie H. Hart

HEILIGEN VAN ONZE TIJD ONDER ONS

1 November: Allerheiligen

Het is goed dat het Feest van Allerheiligen nu ook weer in Nederland gevierd wordt als een officiële, kerkelijke Feestdag. Sinds de vroegste eeuwen is in heel de kerk dit feest gevierd met grote luister als een van de grootste, kerkelijke feesten op 1 november.

De tegenwoordige mens begint weer aandacht te krijgen voor "onze heiligen", van mensen die in hun leven hier op Aarde naar God gingen en die nu bij God zijn. Deze heiligen tonen ons immers de weg naar God.

Een menselijk leven dat op "het niets" uitloopt d.w.z. "een leven zonder toekomst" is een zinloos leven! Dat is een leven dat in strijd is met ons menselijk gevoel: wij ervaren immers dat wij geen mensen-zonder-toekomst zijn; we willen altijd naar morgen, naar over-morgen, naar verder-leven, naar voortleven als echte mensen. Welbewust. Doelbewust! Zo heeft God ons gemaakt, zo heeft God het leven aan ons gegeven. De waarde van ons persoonlijk leven vinden we terug in al die mensen welke voor ons hebben geleefd en welke de weg naar God hebben bewandeld; de weg van het leven - hierna zoals ook wij dat zo gaarne willen erven.

Wij mensen horen bij elkaar.

Dit geldt in diepste zin voor al onze medemensen - ook voor hen die al zijn heengegaan, die al gestorven zijn maar met wie wij ons nog verbonden weten en voelen en dat is een echte en hechte verbondenheid. Al eeuwenlang werd dit "bij elkaar horen" deze gemeenschap ervaren en gevierd op het Feest van Allerheiligen!

Het is misschien ten overvloede maar het is toch belangrijk te benadrukken dat "onze heiligen" ook mensen van onze tijd waren zoals wij: zij leefden ook hier op deze wereld als mensen, zij waren dus ook behept met menselijke zwakheden en fouten; in vroeger jaren werd daarover niet of zeer zelden gesproken en geschreven maar zij hebben zich dikwijls op een buitengewone manier moeten inspannen om zich zelf de baas te blijven, om moeilijkheden te overwinnen, om hun gerichtheid (dat is uiteindelijk hun liefde) op God en hun medemensen zo goed mogelijk waar te maken. Ook op deze manier horen zij bij ons en horen wij bij hen.

Heilig - verklaring

In de eerste tien eeuwen waren er zeer veel heiligen die vereerd werden - zij werden tot "Heiligen" uitgeroepen maar in 1171 nam de Paus van Rome de heiligverklaring definitief in handen: Paus Alexander III bepaalde dat de officiële, kerkelijke "heilig verklaring" was voorbehouden aan de H. Stoel! De naam van de heilige wordt sindsdien ingeschreven in het register, de canon van de Heiligen (= canonisatie).

Toch waren er - steeds opnieuw - in de loop der eeuwen

miljoenen mensen die in alle opzichten een zeer heilig, zeer verborgen, zeer arm leven hebben geleid: zij kwamen en komen niet in aanmerking om ooit door de kerk gecanoniseerd te worden; zij zullen niet in een kostbaar proces door de H. Stoel "heilig verklaard" worden !

Er is echter ook een zeer uitdrukkelijke "Zalig-verklaring" door Christus Zelf in Zijn prachtige Bergrede: Hij spreekt daar over het Rijk van God, over het zien van God, over kinderen van God, over "groot is Uw loon in het Rijk der hemelen" en dan haalt Christus met name die kleine mensen naar voren, die arm zijn, die honger hebben, ook de bedroefde mensen die zo zwaar door het leven geraakt en gewond zijn; Hij vergeet niet die uitgesproken - goede en zachtmoedige mensen, die gave mensen met een open, menselijk hart naar hun medemensen, de stille weldoener ! Bijzondere voorkeur spreekt Hij uit voor vrede-brengers maar ook voor hen die achtervolgd, belasterd en gediscrimineerd worden...!! En deze Bergrede (Mattheus V; 12) wordt elk jaar opnieuw gelezen op het Feest van "Allerheiligen!!

Onder ons

Hoeveel miljoenen heiligen waren er op onze wereld en

hoeveel leefden er en leven er ook nu gewoon onder ons mensen die door Christus Zelf worden getekend in Zijn Bergrede. Denk eens aan die gewone man - in welke maatschappelijke positie dan ook - die zijn taak niet alleen trouw en gewetensvol vervult en die daarbij een goed en open hart heeft voor God en zijn medemensen (Zalig de zuiveren van hart, zalig de barmhartigen) of voor die vrouw welke leeft alleen voor haar gezin (Zalig de nederigen en de armen) of aan die moeder welke in eenzame droefheid achterblijft na de dood van haar man die pas gepensioneerd was (Zalig de treurende) of aan mensen die geen ruzie willen en zoeken maar vrede...U kunt de lijst zelf aanvullen. We lopen dikwijls langs hen heen. Ze komen niet in de krant maar Christus heeft gezegd dat juist daar goede mensen kinderen van God zijn en de hemel - het Rijk der hemelen - voor hen open staat.

We gedenken en vieren ze: onze mensen die bij "Allerheiligen" horen en zelf staan we ook gaarne in die bemoedigende rij!

En zo denk ik bij "Allerheiligen" aan mensen - echte mensen - die ik gekend heb in Overhoven.
U wellicht ook!?

J. Sneekes

Opleidingen voor:

- Begincursus
- Costumière
- Coupeuse of coupeur
- Modevaktekenen
- Lerares of leraar in het modevak

De gemiddelde tijdsduur van elke opleiding is 1 à 2 jaar.

Bovenstaande opleidingen kunnen woren afgesloten met een examen en het behalen van een diploma. Ook naai- en knipcursus zonder diploma en patroontekenen.

De cursussen zijn niet aan leeftijd gebonden.

Modevakschool "Conoscenza della Moda"

Cortenbachstraat 1, 6136 CG Sittard. Telefoon 046 - 58 28 02

Mya de Man

Schoonheidssalon

*Complete huidverzorging
d.m.v. Aromatherapie
Specialisatie; harsen, Acné, Visagie*

Rijksweg Noord 193
6136 AB Sittard
Telefoon 046-515988

Lid ANBOS

BEZINNINGSHUIS REGINA CARMELI

Retraite - in stilte

Thema: **Teresa van Avila - 'Weg van volmaaktheid'**

Leiding: P. Luciaan Derdaele, karmeliet (Gent)

Begin: Zondag 15 november 18.00 uur.

Sluiting: Zondag 22 november 10.00 uur.

Kosten: fl. 310,00

Bezinningsdag - in stilte

Thema: **'Hooft', uw torenwachters verheffen hun stem:
uw god is als koning gekomen!**

Horen is een centraal thema in het Lucas-evangelie. We moeten openstaan voor wat God ons wil zeggen en voor wat Hij in ons tot stand wil brengen.

Leiding: Pater J. van Loo, Montfortaan

Datum: Zaterdag 28 november

Begin: 10.00 uur

Sluiting: 17.00 uur.

Kosten: fl. 12,50 en lunchpakket meebrengen.

Aanmeldingen en informatie:

Zr. M. Lamberta Warmenhoven, Bezinningshuis Regina Carmeli, Kollenberg 2, Postbus 28, 6130 AA Sittard, Telefoon 046 - 525380.

111 JAAR MAROTTE

In 1881 opgericht, bestaat de Carnavalsvereniging de Marotte dit najaar 111 jaar. Om dit gegeven luister bij te zetten heeft het huldigungscomité een groots feestprogramma op touw gezet.

Gestart wordt in de schouwburg op 7 november; André Rieu - de Stehgeiger - verzorgt met zijn Maastrichts Salon Orkest een fantastisch muziekspektakel. Omstreek 22.30 uur volgt de uitroeping van de jubileumprins.

Het eigenlijke feest is in de Stadssporthal van 26 t/m 29 november a.s. Op 26 november om 19.33 uur start de eerste zitting met talrijke artiesten. Na het plukken van Prins Jules IV wordt omstreeks 21.45 de nieuwe Prins geïnstalleerd. Na afloop is er dansen op muziek van de Aubelband.

Op vrijdag 27 november, wederom om 19.33 uur, is er een grote galazitting. Als gasten zijn de carnavalsverenigingen van Keulen, Hasselt, Linz, Erkelenz en Arnhem aanwezig. Na deze zitting wordt de muziek verzorgd door de Zitesje Straotmuzikanten.

Op zaterdag 28 november om 20.00 uur vindt de uitreiking van de Orde van de Gulden Humor plaats.

Alle veertien Samenwerkende Limburgse Carnavalsverenigingen zijn dan aanwezig. Omstreeks 22.30 uur is er gelegenheid om de nieuwe Ordedrager te feliciteren.

De dansmuziek wordt verzorgd door de Limburger Musikanten.

Op zondag 29 november is van 14.11 tot omstreeks 16.00 uur receptie. De jubilerende Marotte worden dan in het zonnetje gezet. Om 16.00 uur zal de Bergkapel uit Hillesberg voor de afsluiting van de feesten zorgdragen.

Stichting Wijkblad:

L. Verheije, Geldersestraat 8, tel. 51 80 44

T. Maessen, Rijksweg Noord 195, tel. 52 55 58

J. van Eijk, Walborgstraat 3, tel. 52 23 17

G. Voet, Rolandsweg 2, tel. 51 88 89

H. de Man, Rijksweg Noord 193, tel. 51 59 88

T. Slangen, Rosmolenstraat 42', tel. 51 72 15

M.J. Kelleners, Kastelenweg 23, tel. 52 10 17

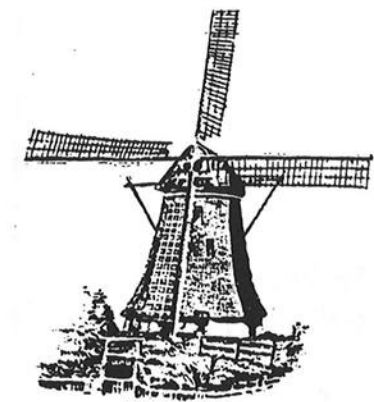
Kopij inleveren vóór 30 november a.s. bij voorkeur bij H. de Man, Rijksweg Noord 193. Advertenties: de heer G. Voet, Rolandsweg 2.

Volgend wijkblad verschijnt 18 dec. 1992

MOLENS (6)

Het gebruik van Watermolens - vervolg -

IJzermolens vormen een afgesloten hoofdstuk in de Nederlandse watermolengeschiedenis, want er is geen enkel exemplaar meer in ons land te vinden.

In de oudste ijzermolens werd de waterkracht aangewend om een blaasbalg te bedienen, waarmee de oven werd aangewakkerd, waarin het ijzererts werd gesmolten met behulp van houtskool. IJzer werd tot in de 15e eeuw in Europa volgens eeuwenoude technieken gewonnen door het smelten van ijzererts. In koepelvormige lemen veldovens werd ijzererts of "oer" afwisselend met lagen hout of houtskool opgestapeld en verhit tot zo'n 1000° Celcius. Daarbij smolt het ijzerhoudende steen tot slak, de ruwe klompen ijzer bleven over. Door het gebruik van blaasbalgen werd de temperatuur opgedreven tot meer dan 1500° C. Hierdoor kon het ijzer nog beter aan het gesteente worden onttrokken en de kwaliteit van het zo gesmolten ijzer was ook beter. De bakermat van de ijzermolens was in Oost-Nederland, waar diverse molens uitgroeiden tot grote ijzergieterijen, waar alle mogelijke producten werden vervaardigd. In Ulft werd in 1754 een "ijzerhut" (grote fabriek) opgericht op de plaats waar eerder een korenmolen stond, deze "hut" is uitgegroeid tot het nog steeds bestaande Engels-aandoende fabriekscomplex: de DRU.

Kopermolens zijn er in Nederland, net als ijzermolens, nooit veel geweest; zo moeten er enkele gestaan hebben in Limburg, Overijssel en op de Veluwe. In kopermolens werd eerst het koper gesmolten. Daarna werden de ruwe koperen platen geslagen of geplet met een zware hamer, aangedreven door het waterrad. Het geproduceerde koper werd o.a. gebruikt voor ketels van brouwerijen en branderijen, voor het beslaan van schepen en voor het slaan van muntgeld.

de late middeleeuwen was het vollen louter "mensenwerk": in een kom of trog stond de voller uren te trappelen op de te vollen stof, die doordrenkt was met gerotte menselijke urine en vollersaarde, een vette aardsoort en vooral: veel water. Een variant op het voetvullen was het handvullen, even onaangenaam en slopend; daarom zocht men al vroeg naar andere mogelijkheden. Men spreekt wel van de industriële revolutie in de 13e eeuw, want toen kwamen de volmolens goed op gang. Door die volmolens hebben steden als Tilburg, Geldrop en Helmond zich ontwikkeld tot belangrijke 19e-eeuwse textielsteden. Een bekende volmolen in Limburg was de Volmolen in Epen, waarschijnlijk in de tweede helft van de 18e eeuw gebouwd voor de destijds florerende lakenindustrie van Vaals.

Zeemsmolens leken qua inrichting veel op volmolens. Hier werd uit huiden van rood wild, zeemleer vervaardigd, dat werd gebruikt voor herenvesten, handschoenen en zemen lappen. Het was eveneens een proces met veel handelingen, waarbij heiwerk werd ingeschakeld, aangedreven door het waterrad. Ze veroorzaakten ook veel stankoverlast o.m. door de levertraan die erbij werd gebruikt. Enkele molens hebben gestaan in Zutphen en Deventer.

Houtzaagmolens werden gebouwd in bergachtige én bosrijke streken in binnen- en buitenland b.v. het Schwarzwald. Het zagen van hout bleef tot ver in de 16e eeuw handwerk dat heel zwaar was en vroeg om mechanisatie. In die tijd ontdekte men het principe van de krukas, waarmee de ronddraaiende beweging van de molen-as kon worden omgezet in de verticale, op- en neer-gaande beweging van de raamzaag. In de 17e eeuw groeiden Amsterdam en de Zaanstreek uit tot dé centra van de op deze wijze gemechaniseerde houtindustrie. Ondanks moordende concurrentie van de windmolens, bleef het handzagen voor "maatwerk" o.a. voor de scheepsbouw, voortbestaan. Ook in arme geïsoleerde streken op de zandgronden van Oost- en Zuid Nederland wist de houtzagerij zich lang te handhaven als ambachtelijk bedrijf, gericht op de plaatselijke behoeften.

MOLENRAADSEL

*Wie loopt als de wind zo snel,
haalt geen adem en blijft wel?*

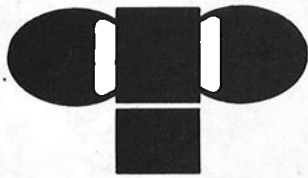
(gegevens o.a. ontleend aan "Watermolens in Nederland" door drs. P. Nijhof)

Volmolens zijn van veel oudere oorsprong dan de ijzer- en kopermolens (18e en 19e eeuw). De eerste volmolens worden in 1264 in Maastricht en in 1340 in Herlaar (N-B) vermeld. Volmolens waren ingericht om de vezels van lakenstoffen zodanig te bewerken of te verviltten tot een dichte, egale massa ontstond. Door het "vullen" wordt lakenstof steviger, krijgt een betere warmte-isolatie, wordt minder waterdoorlaatbaar, kortom: wint aanzienlijk aan kwaliteit en gebruiksmogelijkheden. Volmolens kwamen dan ook voor in streken waar een ontwikkelde lakennijverheid bestond, n.l. Limburg, Midden- en Oost Brabant. Het volproces is al heel oud; in het Oude Testament wordt het al vermeld, maar vooral de Romeinen hebben het over West-Europa verspreid. Tot in

**Slijterij
Gilissen-Nohlmans**

Rijksweg Noord 235
6136 AB Sittard
telefoon 046-512362

**WAARBORG
VOOR KWALITEIT**

ad

Pfennings

SCHILDERSBEDRIJF B.V.

RIJKSWEG NOORD 188 SITTARD - TEL. 046-512434

Cafetaria 'MAJA'

Oude Heiweg 7 • Overhoven - Sittard • Telefoon 046 - 58 11 82

presenteert
de GRILL MASTERS

**6 Dagen open van 16.00 tot 24.00 uur
Maandag gesloten**

UIT EIGEN KEUKEN:

Sausen
Zuurvlees
Goulash
Flamboria
Zigeuner
Saté
Knoflook
Hotsaus

UIT EIGEN KEUKEN:

Bakplaat
Spare Rib
Schnitzel
Sjaslik
Saté 4 stokjes
Chili con Carne

UIT EIGEN KEUKEN:

Bakplaat
Hamburgers
Gyros
T-bone steak
Halve haan
Hongaarse Schnitzel

Iedere zaterdag vanaf 18.00 uur:

Vers gegrilde haantjes. Met andere woorden: *vers uit de grill* gehaald!

Kleintje natuur

Fiks windje vandaag.
De takken van mijn berk
zwiepen heen en weer,
de ranken van de
clematis worden
achterover geföhnd en de
laatste kaardebol gaat tot
mijn grote verdriet tegen
de vlakte. Honderden
blaadjes landen in de
tuin. Dat vind ik prima,
want ze vormen een dik
winterdek voor mijn
passeplante
sneeuwkllokjes en
boshyacinten. De kat van
verderop is blij met
blaadjes. Vol jeugdige
overmoed probeert hij ze
te vangen. Hij mept naar
links en naar rechts. Het
is niet bij te sloffen voor
die malle kat. Ook niet
voor m'n buurvrouw,
tante Sjaan. Ze duldt
geen blaadje op haar
stoep. En als Berend dan
ook nog eens jolig
opmerkt dat de blaadjes
aan die boom er ook nog
allemaal afmoeten, kijkt
Sjaan wanhopig. Die
boom namelijk, die
hangt nog voor drie-
kwart vol.

Thea

HOBBYISTEN EN VERZAMELAARS VAN OVERHOVEN

In het weekeinde van 12 en 13 december a.s. ligt het weer in de bedoeling voor de vijfde keer een KERSTMARKT te organiseren.

Onze vraag is: zijn er in groot Sittard mensen die een leuke of een bijzondere niet-alledaagse hobby hebben, zijn er mensen die iets verzamelen en dit ook eens willen laten zien buiten hun kring van vrienden en bekenden?

Grijp dan nu uw kans, want dit kan allemaal op onze Kerstmarkt, georganiseerd door de Aktiviteitencommissie Jeugd van de H.V. S.V.M.
Meer informatie kunt u krijgen via mevrouw A. Timmermans-Douven, Europastraat 21, Munstergeleen. Tel. 046-513313.

55 PLUS? BEWEGEN DUS!

De gymnastiekvereniging 'Swentibold Sittard' biedt de gelegenheid om tenminste een uurtje per week op een gezonde en gezellige manier de eigen lichamelijke conditie op peil te houden.

De lessen worden gegeven in de Pattonzaal (Deze staat op de speelplaats van de basisschool in het Limbrichterveld) op woensdag van 10.00 tot 11.00 uur.

De lessen staan (uiteraard) onder deskundige leiding.

Voor meer informatie: mw. W. Gust, telefoon 51 80 72

JUDO CLUB OVERHOVEN GESTART MET DE VOORBEREI- DINGEN VAN DE KERSTSTUKJES

Langzaamaan zal het een ieder wel bekend zijn, dat Judo club Overhoven elk jaar opnieuw Kerststukjes vervaardigd. Ook dit jaar zullen deze voor de 15e keer met zorgzame hand gemaakt worden.

Net zoals afgelopen jaren, willen wij de Jeugd van onze vereniging bij de verkoop betrekken. Dit gebeurt in de maand November.

Ieder lid krijgt een verzamelformulier waar U de bestelling op kunt invullen.

Opgelet, betalen doet u pas bij aflevering van de stukjes aan de Senioren en/of Bestuursleden.

Zoals wij hebben vernomen, komt de jeugd niet overal aan de deur.

Wenst U toch een stukje te ontvangen, dan kunt u dit kenbaar maken op onderstaand strookje, of telefonisch bestellen.

De Kerststukjes zullen zoals gewoonlijk fl. 5,00 gaan kosten.

B E S T E L F O R M U L I E R

Naam en adres:

Aantal

Handtekening:

Bestelformulier inleveren bij Fam. Cornelissen, Overhoven 56 Sittard.

Telefonisch bestellen:

Cornelissen	526029
Widdershoven	521023
Widdershoven	518455
Tummers	518894

Eksklusieve damesmode
chic gekleed - jong sportief

J.M. Willems – Limbrichterstraat 17 – 6131 EA Sittard

APOTHEEK LIMBRICHTERVELD

DEMPSEYSTRAAT 34-36, TEL. 046-528099

OPENINGSTIJDEN:

maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur

zaterdag, zon- en feestdagen van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur

goudsmid

tom smeets

sieraden

- ★ repareren
- ★ graveren
- ★ veranderen
- ★ ontwerpen

walborgstraat 1 (overhoven) sittard tel. 520212

Voor uw Rijbewijs

**Verkeersschool
de Maasketen**

Heistraat 29
6136 BA Sittard
Tel. 046-525333

M.J. HAMERS ^B/_V

NUSTERWEG 69
6136 KT SITTARD
TELEFOON 046-517247

- APPARATENBOUW
- PLAATWERK
- KUNSTSTOF-INDUSTRIE
- MACHINE-REPARATIE

Tevens toelevering op maat van
*buis-, plaat- en
stafmateriaal in staal,
roestvrijstaal, aluminium en
kunststoffen.*

Trimsalon "CLAUDIA"

Uw adres voor:
HET WASSEN, KNIPPEN
SCHEREN EN PLUKKEN
VAN UW HOND

RIJKSGEDIPLOMEERD
VOOR ALLE RASSEN

Parallelweg 20, Sittard
Tel. 046-520967

VLIEGT DE ZWALUW HOOG...

Het weer blijft droog

*Vliegt de zwaluw laag
regen valt er nog vandaag*

De zwaluw heeft helemaal geen kijk op het weer, maar ... is de lucht droog met thermiek, dan vliegen de vliegjes (de boterham van de zwaluw) hoog. Is de lucht vochtig, veel bewolking met regenkans dan vliegen deze vliegjes laag en scheert de zwaluw ook laag over de grond.

Jan Pelleboer

NIEUWS UIT DE DISCO OVERHOVEN-SITTARD

Geldersestraat, zij-ingang 'Oos Kaar'
Leeftijd 12 tot 17 jaar

Entree fl. 1,00 p.p.; Open van 19.30 - 23.00 uur

Verskillende mensen hadden het al gezien. De disco is in een nieuw jasje gestoken. Nu nog moderner als voorheen. Nieuwe kleuren en spiegelwand. Dit alles hebben wij in de grote vakantie gedaan. Wij bedanken dan ook iedereen voor zijn hulp en inzet:

Benito, Giny, Eline, Chantal, Melanie, Armand, Hennie, Judith en iedereen die wij hier vergeten mochten zijn. Nog bedankt.

Veel nieuwe en leuke ideeën hebben wij ook weer. Zo ook twee nieuwe begeleiders: Albert Ekermans en Albert Hazelhof.

In september zijn wij gestart met een *Flower Power Party*. Een feest met veel flower, maar zeker ook power.

De Rock & Roll mocht niet lukken. Daarom bewaren wij hem tot het voorjaar. Veel mensen hadden moeite met het vinden van een geschikte partner.

Daarom even een tussenstap: een Hip Hop-cursus.

Die kun je alleen doen en iedereen kan hem.

Durf eens wat en doe mee
Elders in dit blad staat wat je moet weten.

De hele maand november is uitgeroepen tot 'NIEUWELINGEN-MAAND.' 'New people'. D.w.z. breng je één nieuwe discoganger mee, dan krijg je gratis entree en consumptie breng je vijf nieuwe discogangers mee, dan krijg je gratis entree en vijf consumpties.

Nieuwe mensen betalen gewoon fl. 1,00 entree.

Ben je een keer geweest, dan ben je geen nieuweling meer. Dus doe je best en neem veel nieuwe mensen mee.

Vrijdag 13 november Dropping

Een spannende dropping van 10 kilometer met leuke opdrachten voor 12-17 jarigen voor fl. 3,00 p.p.

Je gaat onder begeleiding van een volwassene. De eerste groep start om 19.30 uur en de laatste groep wordt rond 23.00 uur terug verwacht.

Na afloop is er erwtensoep met worst.

Geef je op iedere vrijdagavond op in de disco of bij Hennie en Judith Maas, tussen 18.00 en 19.00 uur, Verl. Heinseweg 48.

Vrijdag 4 december starten wij om precies 19.00 uur met een hele echte lachfilm: 'Hot shot'

Wil je eens dubbel liggen van het lachen, dan mag je deze film niet missen. Entree fl. 1,50 p.p.

Om 20.30 uur begint dan de disco, genaamd PEPERNOTENAVOND. Entree fl. 1,00 p.p.

Wat komt er in het volgende wijkblad?

- Kerst-inn - met alleen kaarsverlichting;
- een groot carnavalsbal

Zoals je ziet, wij doen het voor jou!

Tot vrijdag. Doei!

Hip HOP

gegeven door dansschool Nico en Tilly Weisscher

Normaal : 6 lessen en oefenvrijdagen
• fl. 60,00 gegeven door een echte dansleraar

Voor jou fl. 35,00. Bovendien ontvang je een korting van fl. 20,00 als je alle zes lessen volgt. Dus je betaalt eigenlijk maar fl. 15,00 p.p.

De lessen starten bij voldoende deelnemers op een zaterdag van 16.00 tot 17.00 uur, in de disco, Geldersestraat, zij-ingang 'Oos Kaar' te Overhoven.

Oefenen kun je iedere vrijdag van 18.30 uur tot 19.00 uur.

Geef je snel op en vraag vrienden, kennissen e.d. ook om mee te doen

IK DOE MEE

Naam: _____ ✂

Adres: _____

Telefoon: _____

